

روستای اسپیدان

روستای توریستی و تاریخی اسپیدان / هشت قرن قدمت دارد، زیارتگاه امامزاده «محمدباقر» و بافت کهن روستا نشانگر این قدمت تاریخی است. روستایی که نمادش درختان صندل با قطر تنه حدود 65/2 متر است. اسپیدان روستایی با دره‌ها، آبشارها و قلعه‌های زیبا و نادری است که در کمتر جایی می‌توان مشاهده را یافت. اسپیدان، در میان دره‌ای زیبا واقع شده و پیرامون آن را کوه‌های مرتفعی فراگرفته است. این روستا از جنوب غربی به کوه آق‌قیه و از شمال غربی به کوه اسب و از جنوب غربی به تنگه دهر مژه محدود می‌شود. اسپیدان با بافت قدیمی و پلکانی زیبا، در میان دره‌ای سرسبز واقع شده و زیبایی مسحورکننده‌اش را به رخ حاضران می‌کشد. چشمه آب معدنی و آبشار هنرور در فاصله 3 کیلومتری اسپیدان، طبیعت و سرزندگی فراوانی را برای این روستا و مکانی مناسب را برای گردشگران به وجود آورده است. تاش قلعه، در غرب اسپیدان دیواری صخره‌ای را نشان می‌دهد که نشان از گذشته‌ای بسیار قدیمی دارد. برج قاری ملاق و قارقه برج‌های سنگی قدیمی در اطراف روستا بوده که هنوز قسمتی از پایه‌های آن باقی مانده است. اسپیدان نام روستایی توریستی در استان خراسان شمالی است. این روستا از توابع شهرستان بجنورد و یکی از زیباترین و خوش آب و هواترین روستاهای خراسان بزرگ می‌باشد. این روستا بدلیل ساختار پلکانی خود شباهتی هم به روستای ماسوله لاهیجان دارد: درخت صندل سمبل روستای اسپیدان است. بنا به گفته معمرین روستا از نوع این درخت حدود 17 اصله بوده که به علت واقع شدن در مسیر کوچه و عدم آگاهی از اهمیت آن بیشتر آنها را قطع نموده‌اند و فقط 2 اصله باقی مانده که قطر تنه هرکدام در حدود 2.65 متر می‌باشد. دره و چشمه هینورد: در ضلع شمالغرب روستای اسپیدان، دره‌ای عمیق و طولانی بنام «هینورد (هین نبرد)» وجود دارد که به فاصله تقریبی نیم ساعت از روستا در کمرکش کوهی صخره‌ای چشمه‌ای زلال به همین نام خارج می‌شود و آب آن باغات اطراف را آبیاری می‌کند. دره و آبشار بهارگاه: سراسرنمای گرفته شده از بالای روستا در جنوب غرب روستای اسپیدان دره‌ای دیگر با نام «بهارگاه» با چشمه‌های متعدد و آبشار دیدنی و سرسبزی خاص خود، هر تازه واردی را به خود جذب می‌کند. در ابتدای دره سمت چپ، زمینی تپه ماهوری به نام «موسو» حدود 40 هکتار چند سال پیش بعلت رانش شدید، تمام باغات و خانه‌ها و درختان کهنسال آن در دل خاک فرو رفت. قلعه‌های اسپیدان: در غرب روستای اسپیدان دیواری صخره‌ای نمایان است که به آن «تاش قلعه (قلعه سنگی)» می‌گویند. بر روی این قلعه دیوارهای سنگی و سفال ساده نخودی و قرمز و سفال‌های منقش به رنگهای مختلف دیده می‌شود. برج‌های اسپیدان: بر فراز کوه‌های اطراف روستای اسپیدان، آثار برج‌های سنگی قدیمی مشاهده می‌شود که مصالح بکار رفته در آنها سنگ و ساروج است. معروفترین آنها یکی برج «قاری ملاق» و دیگری برج «قارقه (کلاغ)» در شمال غرب روستاست که پایه‌های آن هنوز باقی مانده است. غارهای اسپیدان: در ضلع شمال غربی روستا بر بالای صخره چشمه «هینورد» کوهی بنام «خزانه» وجود دارد که در بالای آن غار «خزانه راه» واقع شده‌است. بگفته مردم، غاریست دست ساز در انتهای آن چاهی وجود دارد که در قدیم به عنوان پناهگاه استفاده می‌کرده‌اند. غار دیگری بنام «بیجت» یا «معصوم» وجود دارد که دارای استلاگتیت و استلاگمیت می‌باشد. صخره عجیب در مسیر اول (ده ریز) که شبیه سر آدمیزاد می‌باشد بسیار خیره کننده و جالب توجه است. مشاغل اهالی اسپیدان: شغل اصلی مردم این روستا بیشتر باغ داری و زراعت است. همچنین پرورش دام نیز از جمله مشاغل مردم این مکان است که از میان دام‌ها بیشتر اهالی به پرورش گوسفند، بز، ماکیان و گاو علاقه بیشتری نشان می‌دهند. همچنین زنبورداری و پرورش ماهی نیز در این روستا انجام می‌شود. بافت فرش‌های گل ابریشم طرح نائین و چادر شب دوزی نیز از صنایع دستی رایج در این منطقه است. محصولات کشاورزی: مهمترین محصولات اسپیدان گردو و سیب و سیب زمینی می‌باشد که گردوی آن صادراتی بوده و با کیفیت‌ترین گردوی موجود در بازار استان می‌باشد. ماهی قزل‌آلای اسپیدان از بهترین و خوشمزه‌ترین ماهی‌های سرد آبی پرورشی است.

